

2013-11-21 22:59 CET

Tveksamt om barn placerade i HVB får den hjälp de behöver

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har till uppgift att kontrollera om HVB arbetar enligt gällande regler och håller god kvalitet. Sedan några år tillbaka har inspektioner visat att de flesta barnen trivs i stort sett bra och att stödet kring barnens hälsa och skolgång har blivit bättre. Detta är positivt, men kan vi nöja oss med det?

En färsk rapport från IVO visar på stora brister i HVB-verksamheternas förutsättningar för att kunna ge vård och behandling av god kvalitet. Hälften av verksamheterna har inte personal som når upp till kraven på lämplig utbildning och erfarenhet. Personalen saknar helt enkelt utbildning med inriktning mot vård och behandling. Dessutom tycks kunskapen om behandlingsmetoder vara bristfällig. Det är med andra ord ytterst tveksamt om barnen får den hjälp de behöver.

Vården på HVB ska för alla barn vara trygg och säker och vistelsen vara meningsfull. Med låg utbildning hos personal tillsammans med ett stort utbud av hemmasnickrade och icke utvärderade metoder och behandlingsinsatser, finns en överhängande risk för att den vård som erbjuds inte håller måttet. Att HVB i så stor utsträckning använder metoder som saknar vetenskapligt stöd är högst anmärkningsvärt. Det är också oroväckande att så många verksamheter inte redovisat några specifika behandlingsinsatser eller definierade förhållningssätt överhuvudtaget.

Samhället tar på sig ett enormt ansvar när man beslutar om att barnet ska placeras utanför det egna hemmet och i samhällets vård. Flertalet av alla barn och ungdomar som placeras på HVB har behov av någon form av stöd och/eller behandling, i vissa fall är behoven mycket stora. Vilka särskilda behov barnet har måste vara klarlagt inför en placering och den behandling som ges måste vara anpassad efter individuella behov. Vi vet att det generellt

sett är svårare för individer som varit placerade att klara sig bra i livet. Rädda Barnen har uppmärksammat på att många domstolsärenden rör just placerade ungdomar, där den unge begått ett brott som kanske hade gått att förhindra om ungdomen ifråga fått annorlunda stöd och förutsättningar via den verksamhet där han eller hon är placerad. Med respekt för placerade barn och deras framtid måste vi göra vårt yttersta för att öka deras möjlighet att klara utmaningar under uppväxten. Därför måste den behandling som ges byggas på forskning och beprövad erfarenhet. Vi har helt enkelt inte råd med att experimentera!

Det räcker inte med att socialsekreteraren måste göra ett bra jobb vid en placering, det är också en politisk fråga. Socialnämnden har ett ansvar för att kartlägga utbudet av placeringsalternativ och planera för att behovet av hem som erbjuder en trygg, säker och fungerande vård kan tillgodoses. Det betyder att man från kommunens sida inte kan låta sig nöja med det utbud som finns, särskilt inte när det nu finns tydliga indikationer om allvarliga brister.

En placering ska följas upp ofta och regelbundet. Socialnämnderna är skyldiga att göra inspektioner på HVB minst en gång per år men helst oftare, i synnerhet om ett hem använder behandlingsmetoder som inte är utvärderade. Det är viktigt att barn och unga, inom ramen för tillsynen, själva tillfrågas om hur de upplever sin situation och placering. Barn har rätt att yttra sig i frågor som berör dem och detta borde vara en självklarhet när det handlar om en placering i ett annat hem än det egna. Samtalen behöver hållas enskilt med barnet och det barnet säger ska också tas tillvara på ett bra sätt. Att inte bli lyssnad på medför en risk att man tappar förtroende för vuxenvärlden och samhället i stort.

Psykisk ohälsa och psykosocial problematik tidigt i ett barns liv kan få negativa konsekvenser för barnets utveckling och mående senare i livet. Vi har allt att vinna på att ge barn rätt stöd, tidigt.

Karin Blomgren

Tematisk rådgivare, Sverigeprogrammet

[Rädda Barnen](#) är en politiskt och religiöst obunden folkrörelse med verksamhet både i Sverige och internationellt. Med Barnkonventionen som grund arbetar vi för att barn ska få det bättre och för att barns rättigheter ska respekteras.

Följ oss på:

[Twitter](#)

[Facebook](#)

Kontaktpersoner

Rädda Barnens pressjour

Presskontakt

Tillgänglig för journalister mellan klockan 08.00 och 20.00.

press@rb.se

08-698 90 90

Anne Thorngren

Presskontakt

Pressekreterare

Svenska frågor

anne.thorngren@rb.se

0723-57 67 56

Åsa Runström Awad

Presskontakt

Pressekreterare

Internationella frågor

asa.runstrom.awad@rb.se

0733-55 34 33